

DOINUTEZIA

3. URRATSA

DOINUTEGIA

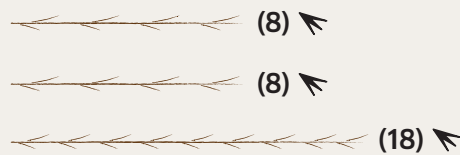
HIRU PUNTUKO KOPLAK

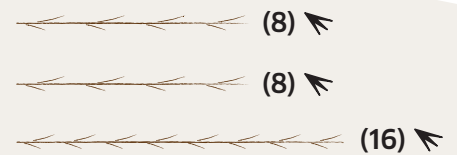
Hiru puntuko txikia (ip)

Kopla handia, hiru puntuz (ip)

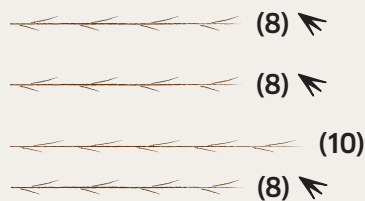
Hiru puntuko berdina (ip)

Seiko txikia (hg)

Kopla handia, hiru puntuz (hg)

Lauko berdina, hiru puntuz eta zortzi silabaz (hg)

DOINUAK

Estutzen ez bagaitu. Hiru puntuko txikia (ip) / Seiko txikia (hg)

Isildu zaigu eguna. Kopla handia, hiru puntuz

Hemen gezurra nagusi. Hiru puntuko berdina (ip) / Lauko berdina, hiru puntuz eta zortzi silabaz (hg)

Pertsiana zabaltzean. Hiru puntuko berdina (ip) / Lauko berdina, hiru puntuz eta zortzi silabaz (hg)

ESTUTZEN EZ BAGAITU

Doinuaren sortzailea: Karidadeko Benta taldea.
Kopla honen egilea: Jon Maia (1972 Urretxu, Gipuzkoa).

Koplaren berri

“Treneko koplak” kantua, herritik alde egin beharrean suertatu den etorkinaren ahotik jarritako koplak sorta da. Karidadeko Bentak plazaratu zuen “San Quirico” diskoan (Gaztelupeko Hotsak, 2006).

Estutzen ez bagaitu
bere **neurriak**
kantatuko ditugu
kopla **berriak (bis)**
zerurik gabeko lur
bati **jarriak.**

ISILDU ZAIGU EGUNA

Doinuaren egilea: Anton Latxa.

Kopla honen egilea: Joxe Austin Arrieta (1949 Donostia, Gipuzkoa).

Koplaren berri

“Ostatuko neskatxaren koplak” kantua Oskorri taldeak plazaratu zuen. Koplak sortak azaltzen du emakume baten samina, senarra Espainian preso dagoelako.

Isildu zaigu **eguna**
larre ondoan **asuna**
zure gomuta saminagoa
bihotz nereko **kutuna**.

HEMEN GEZURRA NAGUSI

Doinu mota: Dantzakoa.

Doinuaren jasotzaileak: Xabier Amuriza, Tapia eta Leturia. "Bizkaiko Kopla Zaharrak" diskoan jaso, "Mendi altuan edurre" izenarekin.

Kopla honen egilea: Iñaki Zelaia (1973 Hernani, Gipuzkoa).

Koplaren berri

Kopla hau Iñaki Zelaiak abestu zuen 2011ko Gipuzkoako Txapelketan, Oñatiko saioan.

Iban Urdangarinekin zen kantuan eta haxe zuten gaia: Erromesak Lurdesera eraman dituzten bi autobus-gidari zarete. Hango aparkalekuan zaudete, panoramari begira.

Hemen gezurra **nagusi** (bis)
jendea zeinen **itsusi**
Lurdes hori famosa da
oraindik ez det **ikusi**

oraindik ez det **ikusi**
hemen gezurra **nagusi**.

PERTSIANA ZABALTZEAN

Doinuaren sortailea: Gu ta Gutarrak taldea.

Kopla honen egileak: Igor Elortza (1975 Durango, Bizkaia), Unai Iturriaga (1974 Durango, Bizkaia).

Koplaren berri

“Gora gu ta gutarrak!” kantuak, garaiko arazo sozialen zertzeladak ematen ditu koplean.

“Bertso berriak eta lagun zaharrak” diskoan argitaratua (Lanku, 2007).

Pertsiana **zabaltzean**
argitzen du **eskatzean**
aurrera begiratuta
zer uzten dugu **atzean?**

zer uzten dugu **atzean?**
pertsiana **zabaltzean**.

DOINUTEGIA

ZORTZIKO TXIKIA (hg)

LAU PUNTUKO TXIKIA (ip) ↗ ↗ ↗ ↗

Handwriting practice lines for the song "Zortziko Txikia". Each line consists of a top line and a bottom line, with a dotted line in between. The lines are numbered (7) and (6) on the right side, indicating the number of strokes or syllables.

Handwriting practice lines for the song "Zortziko Txikia". Each line consists of a top line and a bottom line, with a dotted line in between. The lines are numbered (13) on the right side, indicating the number of strokes or syllables.

DOINUAK

Ene Lukas maitea
Nigarrez sortu nintzen
Orain hasi bihagu

ENE LUKAS MAITEA

Doinuaren jasotzaileak: Aita Donostia eta Fernando Aire “Xalbador”.

Bertso honen egilea: Fernando Aire “Xalbador” (1920-1976 Urepele, Nafarroa Beherea).

Bertsoaren berri

“Lukas adixkideari” sorta, eskerrak emateko jarri zuen Xalbadorrek.

“Odolaren mintzoa” liburuan (1976) azaltzen duenez, Lukas Urepeleko herritar bat zen, Ameriketara gazterik joana. Azken aldera bixita batzuk egin zituen Urepelera eta bertsozale beroa zen: Mattin ere ekar arazi izan zuen Urepelera, Xalbadorrekin kanta zezan.

Behin, egonaldi baten ostean, Lukasek Amerikatik dirua igorri zion erretoreari, apaiz etxean bazkaria egin zezaten lau lagunek (tartean zen Xalbador); bazkaldu soilik ez, afaldu arte ez ziren atera apaizarenetik! Lukasi eskerrak bidaltzeko, bertsoak jar zitzala eskatu zioten lagunek Xalbadorri.

Ene Lukas maitea zer bihotza **duzun**
gutaz arta hartzeko izanik hoin **urrun**
beldurtzeko da Euskal Herrian ez **dugun**
zu bezalakotarik bi miletan **ehun**.

NIGARREZ SORTU NINTZEN

*Doinuaren jasotzailea: Aita Donostia.
Non jasoa: Saran, Lapurdin.*

Bertsoaren berri

Bertso sortak azaltzen du jaio eta hiru ordura aita-amek abandonatu duten haurtxo baten heriotza. Abandonaturik, haurtxoak ondoan txoriak zituen kantari. Maria Andredenak aurkitu zuen eta zerurako bidea erakutsi zion "aingerutxoari".

Nigarrez sortu nintzen nigarrez **hiltzeko**
ez ordea munduan luzaz **bizitzeko**
jendek izanen dute erraiteko **franko**
aita ama maiteak zuek **biendako**.

ORAIN HASI BIHAGU

Doinuaren jasotzailea: Antonio Zavala.

Bertso honen egilea: Juan Frantzisko Petriarena “Xenpelar” (1835-1869 Erretereria, Gipuzkoa).

Doinuaren berri

Grabatu den bertso doinurik zaharrena da. Bertsolari baten lehen grabazioa Columbia disketxeak argitaratu zuen 1927 inguruan. Grabazio horretan “Asteasu” eta “Txirrita” bertsolariek doinu hau erabiltzen dute.

Bertsoaren berri

“Xenpelar” eta “Ardotx” bertsolariek bat-batean egindako bertsoaldiaren lehen bertsoa da hau. Lezon (Gipuzkoan) ari dira bertsotan eta inguruan begira dituzten neska-mutilekin sartzen dira. Xenpelarrek esaten du, bertsoen aitzakian, pozik arrimatzen direla neskak mutilen ondora. Ardotxek erantzun, mutilak ere ez direla joaten nesken ihesi.

Orain hasi bihagu
asunto **berrian**
zer gertatutzen zaigun
Lezoko **herrian**
neska gazteak daude
hemen **alegrian**
kantaren aitzakian
mutilen **erdian**.

DOINUTEGIA

ZORTZIKO HANDIA (hg)

LAU PUNTUKO HANDIA (ip) ↗ ↗ ↗ ↗

Handwriting practice lines for the song 'ZORTZIKO HANDIA'. The lines are organized into two columns. The left column has four rows, each with a line of musical notes and a count in parentheses: (10), (8), (10), (8), (10), (8), (10), (8). The right column has four rows, each with a line of musical notes and a count in parentheses: (18), (18), (18), (18).

Handwriting practice lines for the song 'LAU PUNTUKO HANDIA'. The lines are organized into two columns. The left column has four rows, each with a line of musical notes and a count in parentheses: (10), (8), (10), (8), (10), (8), (10), (8). The right column has four rows, each with a line of musical notes and a count in parentheses: (18), (18), (18), (18).

DOINUAK

Beti penetan beti penetan
Oraindik hango oihartzun hots bat
Nere sehaska oraindik ere
Erreguetan ari nintzela

BETI PENETAN BETI PENETAN

Doinuaren jasotzailea: Aita Donostia.
Non jasoa: Arraiozen, Nafarroan.

Bertsoaren berri

Benito Lertxundik egin zuen ezagun kantua, "Eta maita herria" kasetean (1975).

Neurriari dagokionez, jatorriz doinua hiru puntuko koplak da. Plazan zortziko handian (hg)/ lau puntuko handian (ip) erabiltzen da.

Beti penetan beti **penetan**
bizi naiz mundu **hunetan**
egunaz zerbait alegutzen naiz
gabaz beti **penetan**
neureganako amorioa
joan zitzaizun **batetan**.

ORAINDIK HANGO OIHARTZUN HOTS BAT

Doinuaren sortzailea: Imanol Larzabal kantaria. "Naiari" sehaska kanta.
Bertso honen egilea: Aitor Mendiluze (1975 Andoain, Gipuzkoa).

Bertsoaren berri

2017ko Txapelketa Nagusian erabili zuten bertsoan lehen aldiz Aitor Mendiluzek eta Maialen Lujanbiok, buruz burukoan. Gaia: Bake artisauak zarete. Lehengo larunbatean, lanean aritu zineten Parisen. Astebete pasatu da, eta etorkizunari begira jarri zarete.

"Bake artisauak" edo "bakegileak": Ipar Euskal Herriko herritar ekintzailez osatutako talde bat da, 2017an ETA armagabetzea lortzeko bitartekaritza lanak egin zituen ETArekin.

Oraindik hango oihartzun hots bat
besterik ez det **aditzen**
herriak zerbait behar zuela
lehengo astean **argi zen**
eta nahiz eta saiatu geran
gu bide hori **argitzen**
bidea ez zen Parisen hasi
ta ez da amaitzen **Parisen.**

NERE SEHASKA ORAINDIK ERE

Doinuaren sortzailea: Karlos Gimenez.

Bertso honen egilea: Joxe Miel Iztueta "Lazkao Txiki" (1926 Lazkao - 1993 Donostia, Gipuzkoa).

Bertsoaren berri

Lazkao Txikik bere sehaskari hiru bertso jarri zizkion eta, bertsolaria hil ostean, "Irriz eta malkoz" liburuan argitaratu zen (1994 Auspoa).

Sorta ezagun egin dute Xabier Letek, "200 urtez bertsotan" CD bilduman (Elkarlanean, 2001) eta Kupela taldeak, "Gailurrak ikutuz" CDan (Elkarlanean, 2012).

Nere sehaska oraindik ere
gordea daukat **goguan**
neronek ere zail da esaten
zenbat maitatutzen **nuan**
bere gainean ibiltzen niñun
txoritxo baten **moduan**
karga haundirik ez nuen eta
aixa jasotzen **ninduan**.

ERREGUETAN ARI NINTZELA

Bertso honen egilea: Justo Maria Mokoroa (1901 Tolosa, Gipuzkoa – 1990 Bilbo, Bizkaia).

Bertsoaren berri

“Erreguetan” bertso sorta emakume baten ahotik idatzita dago. Iñaziotxorekin ezkondu nahi du baina haren amak ez du begi onez ikusten eta neskak monja edo lekaime sartzea erabakitzen du. Lekaime sartuagatik, beti oroituko da Iñaziotxorekin: “goiz gauetako errezueta ez naiz ahaztuko zugatik”.

“Debekatutzen duten ezkerro ezkontutzea munduan /saia gaitezen ahaleginean alkartutzeko zeruan.”

Antzerki bat ere bada bertso hauekin, “Garro usaia” izenekoa.

Erreguetan ari nintzela
hartu nuen **albistea**
ama zureak nahi ez duela
biok **alkarganatzea**
nola ez neukan oraindiokan
gauz hori **erabakia**
berbertatikan asmo hartzen det
lekaimetan **sartutzia**.

DOINUTEGIA

HAMARREKO TXIKIA (hg)

BOST PUNTUKO TXIKIA (ip) ➤ ➤ ➤ ➤ ➤

(7)
(6) ➤
(7)
(6) ➤
(7)
(6) ➤
(7)
(6) ➤
(7)
(6) ➤

(13) ➤
(13) ➤
(13) ➤
(13) ➤
(13) ➤

DOINUAK

urratsak
3

Iragan egun batez
Espainian behera
Antton eta Maria
Gizakiak harri bat
Lagundurikan danoi
Agur sagar beltzeran
Jainkoak emaiten du

IRAGAN EGUN BATEZ

Doinuaren sortzailea: Mikel Laboa.

Bertso honen egilea: Fernando Aire "Xalbador" (1920-1976 Urepele, Behe Nafarroa).

Bertsoaren berri

"Herria eta hizkuntza" sorta "Odolaren mintzoa" liburuan argitaratu zuen Xalbadorrek. Bertan azaltzen du bi herritarren arteko eztabaida: bata frantsesez mintzo da, Euskal Herri aske baten alde. Bestea euskaraz mintzo da eta frantses sentitzen da. Bi lagun horien kontraesanak bistaratzen ditu sortan: "Bat herria goratzen arrotz baten gisa / arrotz nahiak berriz herriaren hitza". Xalbadorrentzat herria eta hizkuntza bat dira: "herria da gorputza hizkuntza bihotza".

Kantua ezagun egin zen Mikel Laboaren ahotsean; "Lau Bost" diskoan kaleratu zuen lehen aldiz (1980).

Iragan egun batez, ostatu **batean**,
bi lagun ari ziren ez ta ba **betean**;
biak ziren euskaldun zintzoak **ustean**,
halere ezin adi elgarren **artean**;
entzuten egon naiz omore **tristean**.

ESPAINIAN BEHERA

Doinuaren jasotzailea eta bertso honen egilea: Xabier Amuriza (1941 Etxano, Bizkaia).

Doinuaren berri

Doinua eibartar batzuegandik jaso zuen Amurizak, “Agur sagar beltzeran” liburuan dionez. Eibartarrek doinu honetan abesten zuten Bilintxen “Potajiarenak” sorta (“Egunaren izena” doinuaren ordeztu).

Bertsoaren berri

“Bertso berriak horma zaharrei jarriak” sortakoa da bertsoa; 1972an idatzi zuen, kartzelako berri emanez (arteana apaiza zela). Izan ere 1968tik aurrera, Francoren diktadura garaian, zazpi urte egin zituen preso Amurizak, hiru espetxealditan.

Gerora, sorta hau “Menditik mundura” kasetean ere zabaldu zuen (1978).

Espainian behera
han dago **Zamora**
basamortu hoberik
nonbait **izango da**.
Ez mendi ez itsaso
ez belar ez **lora**
hementxe bizi behar
hainbeste **denbora**
hain maite dugun Euskal
Herritik **kanpora**.

ANTTON ETA MARIA

Doinuaren jasotzaileak: Aita Donostia, Patziku Perurena, Jorge Riezu, Jose Mari Satrustegi.
Bertso honen egilea: Jean Pierre Harinordoki.

Bertsoaren berri

“Antton eta Maria” sortan kontatzen da zer gertatu zen Banka herrian (Nafarroa Beherean), bi maitale ohien artean. Anttoni etxera etorri zaio gizon bat, esanaz Maria erditu berri dela eta bera dela haurraren aita; Anttonek ukatu egiten du (bi urtean ez omen du hitz egin Mariarekin). Anttonek etxean andrearekin pentsatzen du zer egin; Manexeneko Zimonekin joango da Mariarengana, kontuak artizera. Mariak argi esaten dio: “Haur hori tokatzen duk hire ta enetako”.

Bertsu berri batzuen noa **emaitera**
Banka hortan sujetak ardura **baitira**
Antton eta Maria xangrinetan **dira**
uste gabe gaixoak tronpatu bait **dira**
elgarri soberaxko konfiatu **dira (bis)**.

GIZAKIAK HARRI BAT

Doinuaren sortzailea eta bertso honen egilea: Aitor Mendiluze (1975 Andoain, Gipuzkoa).

Bertsoaren berri

Aitor Mendiluzek kantatu zuen 2012ko Bertso Egunean (Donostian).

Hauxe zuen gaia: erori zara Aitor, eta altxa; erori zara berriz, eta altxa berriz; erori zara enegarrenez, eta altxa enegarrenez... Bota zaituzte.

Gizakiak harri bat
beti du **parean**
beti erortzen da eta
bi aldiz **berean**
baina berriz zutitu
han etsi **gabean**
eta ez banaiz jarri
hain era **grabean**
mila aldiz jausi baietz
nijoan **bidean**.

LAGUNDURIKAN DANOI

Bertso honen egilea: Pello Mari Otaño (1857 Zizurkil, Gipuzkoa – 1910 Rosario, Argentina).

Bertsoaren berri

“Aita-semeak” sortakoa da bertsoa. Ameriketara abiatzear den semeari, agurrean, aitak esaten dizkion azken hitzak azaltzen ditu sortak.

Otaño 18 urterekin joan zen, lehen aldiz, Argentinara; 1875ean, seguru asko Karlisten gerraketik ihesi. Bizitzan hirutan joan zen Ameriketara eta Argentinan hil zen.

Lagundurikan danoi
gugatik hil **zanak**
seme, hazi zaitugu
aitak eta **amak**
beti zure gidari
izandu **geranak**
orain gurutze honen
oinetan **esanak**
ondo gogoan hartu
behaituzun **danak**.

AGUR SAGAR BELTZERAN

Doinuaren sortzailea eta bertso honen egilea: Xabier Amuriza (1941 Etxano, Bizkaia).

Bertsoaren berri

“Agur sagar beltzeran” sortako azken bertsoa da hau. Sortaren gaia da, telebistako izar bihurtuta Euskal Herritik alde egin eta erdaraz mintzo den pertsonaia famatuarena.

Kantua Anje Duhalderen ahotsean egin zen ezagun, “Anje Duhalde Xabier Amurizaren kantari” diskoaz (IZ, 1990).

Agur, sagar beltzeran
edo **beilegia**
agur betiko hire
izar **aurpegia**.
Izango haiz ederra
baita **ederregia**
baina ez maitatua
ezin **alegia**:
Heuk ez sinestu baina
hori dun **egia**.

JAINKOAK EMAITEN DU

Bertso honen egilea: Fernando Aire "Xalbador" (1920-1976 Urepele, Behe Nafarroa).

Bertsoaren berri

"Kukua eta primadera" sortako bertsoa da hau. Kukuak jotzea, udaberria iritsi den seinale da; "biziaren esperantza erakartzen dauku".

Kantua Imanol Larzabal abeslariak zabaldu zuen hainbat diskatan.

Jainkoak emaiten du hainbeste **aholku**
urtearen barruan asko heldu **zauku**
batzu alaiak eta beste batzu **mutu**.
Kukuak primaderan egiten du **kuku**
biziaren esperantza erakartzen **dauku**.

DOINUTEGIA

HAMARREKO HANDIA (hg)

BOST PUNTUKO HANDIA (ip) ➤ ➤ ➤ ➤ ➤

➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤	(10)
➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤	(8) ➤
➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤	(10)
➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤	(8) ➤
➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤	(10)
➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤	(8) ➤
➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤	(10)
➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤ ➤	(8) ➤

➤ ➤	(18) ➤
➤ ➤	(18) ➤
➤ ➤	(18) ➤
➤ ➤	(18) ➤
➤ ➤	(18) ➤

DOINUAK

Azken arnasa eman nahi nuke
Mutil koxkor bat itsuaurreko

AZKEN ARNASA EMAN NAHI NUKE

Doinuaren sortzailea: Benito Lertxundi.

Bertso honen egilea: Jon Maia (1972 Urretxu, Gipuzkoa).

Bertsoaren berri

Jon Maiak "Itsasoari begira" sortan, Euskal Herriari buruzko gogoetak jaso zituen. Bertso hau, sortako azken bertsoa da.

Kantua Benito Lertxundik plazaratu zuen "40 urtez ikasten egonak" CDan (Elkar, 2005).

Sebastian Lizasoren bertsoari keinua

"Azken arnasa eman nahi nuke itsasoari begira" esaldia Sebastian Lizasok kantatu zuen 1989ko Txapelketa Nagusiko finalean, kartzelako (edo egungo ganbarako) lanean. Halaxe zion gaiak: "Bizitza guztia itsasoan eman duzu: Gaur egun ohetik mugitu ezinez zaude. Leihotik sartzen zaizu itsasoaren olatu hotsa". Azken bertsoa eta bertsoaldia errematatzeko kantatu zuen Lizasok "Azken arnasa eman nahi nuke itsasoari begira".

Azken arnasa eman nahi nuke
eguna hiltzen **ari da**
azken arnasa eman nahi nuke
bertsoak entzuten **dira**
azken arnasa eman nahi nuke
kantari nator **herrira**
azken arnasa ematen dugu
eguzkitik **eguzkira**
azken arnasa eman nahi nuke
itsasoari **begira**.

MUTIL KOXKOR BAT ITSUAURREKO

Bertso honen egilea: Pello Mari Otaño (1857 Zizurkil, Gipuzkoa – 1910 Rosario, Argentina).

Doinuaren berri

Doinu hau neurriz nahi adina luzatu izan dute bertsolariek. Hamabi puntuko bertsoa ere bota zuen “Basarri”k, 1960ko Txapelketa Nagusia irabazi zuenean, azken agurrean.

Bertsoaren berri

“Limosnatxo bat” sortaren lehen bertsoa da hau. Sortak azaltzen du eskale zahar baten nahigabea, gaztetan odol beror gerrara joan izanagatik; itsu eta eri itzuli zen gerratik. Pello Mari Otaño gaztea zela II. Karlistaldia piztu zen eta 18 urterekin Argentinara joatea erabaki zuen, seguru asko gerratik ihesi.

Mutil koxkor bat itsuaurreko
zuela **aldamenian**
gizon burusoil bizar zuri bat
bi makuluren **gainian**
kale ertzian ikusi nuen
inora ezin **joanian**
ta bera nor zan jakin nahiean
inguratu **nintzarian**
limosnatxo bat eskatu zidan
Jainkuaren **izenian**.

DOINUTEGIA

NEURRI BEREZIAK

DOINUAK

Mehetegiko xakurra. *Sei puntukoa*
Baserrian jaio nintzan. *Zortzi puntukoa*
Iparragirre abila dela. *Sei puntukoa. Bi errimako bertsoa*
Aresoarren bandera. *Sei puntukoa*

MEHETEGIKO XAKURRA

Doinuaren jasotzaileak: Aita Donostia, Nehor et Dufau.

Bertso honen egilea: Gratien Adema "Zalduby" (1828 Senpere - 1907 Baiona, Lapurdi).

Bertsoaren berri

"Xuriko" bertso sortak azaltzen du gaizki zaintzen duten zakurraren bizimodua.

"Zalduby" bertsolariak sorta hau aurkeztu zuen 1867an Anton Abbadiak antolatutako koplarien gudura.

Mehetegiko **xakurra**,
zangoz, errainez **makhurra**.
Berga bat luze **muthurra**,
larrutik hurbil **hezurra**,
urthe guzia **barura**,
zeren zen toki **xuhurra**.

BASERRIAN JAIO NINTZAN

Doinuaren sortzailea: Xabier Lete.

“Habanera” kantua 1990eko Durangoko Liburu Azokan plazaratu zuen.

Bertso honen egilea: Iñaki Murua (1956 Gabiria, Gipuzkoa).

Bertsoaren berri

Iñaki Muruak Legazpin (Gipuzkoan) abestu zuen, 1991ko jaialdian.

Hauxe zuen gaia, hiru bertsotarako: “Asko estimatu duzun pertsona betirako joan zaizu”.

Baserrian jaio nintzan
bizitzaren **hegoetan**,
zenbat goza izan dudan
hango zelai **berdeetan**,
lagun haundi bat banuen
oinarri **hastapenetan**,
sarri hartu ninduen
kantari bi **belaunetan**,
joan da gero badakit
zer zinan une **honetan**,
min artetik kantatzen dut
maite zintudan **benetan**,
horrelako gutxi dira
aitortzen zaitut **horretan**,
alkarrekin gabiltz beti
nere **oroitzapenetan**.

IPARRAGIRRE ABILA DELA

Egun, errima aldatzen da tarteko bi puntu motzetan.
Jatorrizko bertsoetan, errima aldatzen zen azken bi puntuetan.

Doinuaren sortzailea: ikertzaile batzuen ustez, Joxe Mari Iparragirre (1820 Urretxu – 1881 Itxaso, Gipuzkoa).
Bertso honen egilea: Juan Frantzisko Petriarena “Xenpelar” (1835 – 1869 Erreterria, Gipuzkoa).

Bertsoaren berri

“Xenpelar Bertsolaria” liburuan (Auspoo, 1969) jasota dagoenez, bertso honen gertaera halaxe izan omen zen: Xenpelar eta Iparragirre Donostiako sagardotegi batean egokitu ziren, eta Iparragirrek esan:

-Etorri nahi al duk nirekin? Nik soinua jo eta hik bertsoak kanta, ederki biziko gaituk!

Xenpelarrek ezetz. Eta Iparragirrek segi:

-Hik beti doinu zaharrean kantatzen dituk bertsoak; ez izan gauza nire doinu berriaz bertsoak egiteko...
hargatik ez duk nirekin etorri nahi!

Eta Xenpelarren erantzuna hauxe izan zen: doinu berriaz (uste denez, Iparragirrek sortua zuen doinu berriaz) bi bertso botatzea. Hauxe da lehen bertsoa.

Iparragirre abila dela
askori diot **aditzen**,
eskola ona eta musika
hori hoiekin **serbitzen**.
Ni ez nazu **ibiltzen**
kantuz dirua **biltzen**
komeriante **moduan**;
debalde festa preparatzen det
gogua dedan **orduan**.

ARESOARREN BANDERA

Doinu mota: Dantzarako doinua ("Zortzikoa").
Doinuaren jasotzaileak: Aita Donostia, J.A. Santesteban.

Bertsoaren berri

Bertso hauek kantatzen ziren "Ingurutxo" dantzatzeko, Larraungo herri dantzetan (Nafarroan).
Bertsoetan Areso eta Leitzaren arteko liskarra azaltzen da.

"Haizak hi mutil mainontzi"

Doinu hau ezaguna da "Haizak hi mutil mainontzi" izeneko bertsoengatik: Xenpelar eta Muxarro bertsolariek, Errenteriako oihal fabrian, irudikatutako xextragatik.

Aresoarren **bandera**
ai, nolakoa **ote da?**
Erakustera eraman dute
erreka **aldera**
gero leitzarrak bidera
zorionak **ematera.**
Al zuenak arin joan ziran
igeri **egitera.**

